

RABBI SHELOMOH YITZCHAKI—RASHI

רבי שלמה יצחקי—רש"י

born: Troyes, France, 1040

died: Troyes, France, 1105

Known as Rashi, the acronym formed of the first letters of his name. Greatest of all the commentators.

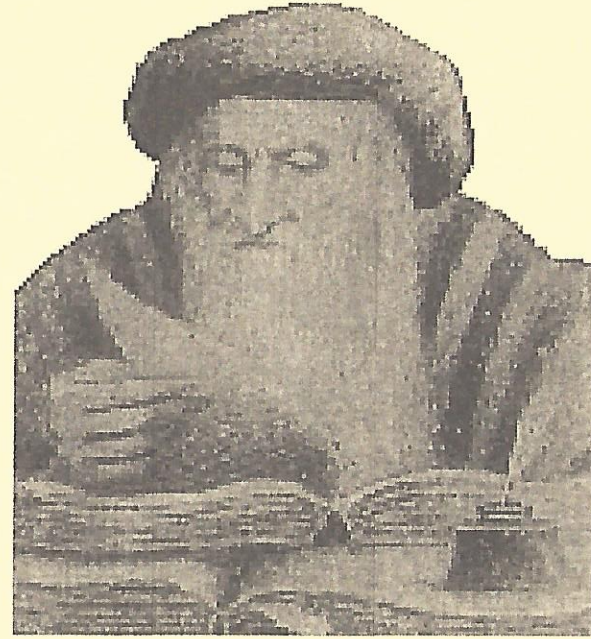
Rashi's greatness as a commentator is unparalleled; his words are studied daily by students and scholars, in the yeshivah and in the Jewish home.

He traced his ancestry through the *Tanna'im* (teachers of Mishnah) Rabbi Yochanan HaSandler and Hillel the Elder back to King David. He received his early talmudic training from his father, Rabbi Yitzchak. At a young age he went to Worms, Germany, to broaden his knowledge under Rabbi Yaakov ben Yakar. At age 25 he returned to his native Troyes, as a highly respected and prominent talmudist. Out of great humility he refused to accept a rabbinic post. He wrote his commentaries and was a teacher, earning his livelihood as a wine merchant.

Rashi's commentary on the Torah is included in virtually all editions of the Chumash (Pentateuch). In a clear and concise style he gave both the simple meaning of the text and its homiletic interpretation, based on Talmud and Midrash. He explained the text phrase by phrase, often commenting on grammatical anomalies and translating difficult words into Old French. Besides his Torah commentary, he also wrote a commentary on the Prophets and Writings.¹

Rashi's work has become a part of Jewish life, the favorite commentary of the common man and scholar alike. A measure of Rashi's greatness is the fact that about 200 books have been written, probing his words.

His commentary to the Talmud (see pages 61–65) is a masterpiece of clarity and brevity. Without it, the Talmud would be a closed book. Rashi gently takes the student by the hand, guiding him through the maze of complex forms of reasoning, obscure concepts, and knotty legal arguments. In clear and simple Hebrew, he clarifies the talmudic text, almost line by line, antici-

Rabbi Shelomoh Yitzchaki, Rashi.

pating the difficulties the student will encounter. It can be said without exaggeration that Rashi is the master commentator and foremost teacher of the Jewish people.

עט כתובים מחכמים זה אהיה יצחק השלמי והכריעי יוציא מטה א אהל מועד וישמע את הקול מדבר אלנו
מעל הכשרת מטה היה נבבב לאמכן וכיין סבא בתוך הפרת קול יורד מן השמים לבין הכרובים ואמס ויחא
ונשמע למשה צהלה מועד יתחבל אשר אהיה אונתך א בני ישראל א כתוב בלא א קומתו יצחק רנלו עש שצ
הטולתן יר זהב ימיון לבית מלכות שהטולתן טס עשטר וגדולה הוא כמו שאומרים טולתן מלכים ימנרת
גלגלף כתר גמו נחלן חכמי ישראל בדבר יש אומר למעלה היתה מצב לטולתן כמין לצבין שבטפת טולתן
טל מלכים ויא למעלה היתה תקועה מרגל לרגל צארבע רוחות הטולתן ודף הטולתן סוככעל אותה מנרת
ועשית זר זהב למנרתו מצב הוא זר האמור למעלה ועירט לך סאן טעל המנרת היה לעשות המנרת
ההיון הטעשת צבולס תקועת כנגד ראשי המנרת לנתיס לנתיס אותן הטעשת יהיו צתס להכנס צחס
הצבים לנתיס לצורך צתס לנתיס יוצא צם לשון נעמל יהיו נטא צם אהיה טולתן ועשית קערותו אשתי
קערותו זה לשם טזיה עשוי צבשע הלחם והלחם היה עשוי כמין תרפה פרנה מטתי רוחותיה טולס לז
מלמטה ובעל מכהן ומכהן כלש מעלה כמין כותלס ולכך קרוי לחם הפנים טיש לנ עשס רואיס לכאן ולכאן
לצדי הטה מזה ומזה ונותן ארבו לרחס טלטולתן וכותלנו זקושן כנגד טפת הטולתן והיה עשוי לנ עשס זר
ושפס ברזל בשל ברזל הוא נאפה וכמו טולתן מן התמר טולתן בשל זהב עד למחר צבשע טמוסרין על
הטולתן וזוית עשס קרוי קערה וכפתו הן ביסין טנותן צחס לטנה טתים היו לטט קומתי לטנה טנות
על טתי המערכות טל ורתה על המערכות לטנה זכה יוקטותו הן כמין חצוי קטס חלילס הנמדקין לחרכן
דונותן שטס של זהב ומסרר טלנה על ראס כל לחס טישט לחס האחד על צב אותס קטס ומצילס טן
לחס לחס כתי טתכנס הרוח טתסס ולן יתעשמו וצלטון ערצ כל דבר חליל קרוי קצה ימאקיותו תרנמו
ומכילתיה הן כטטון כמין יתמות זהב שמתין צארך וגם הן על למעלה מן הטולתן הרצ כנגד צבה מערס
הלחס ומשלטן טטה עזולן זה למעלה מזה וראשי הקטס טכין לחס לחס טמוסין על אותס טולתן כתי טלח
יכב משל הלחם העלוט על התחתוט וטערין ולטון מכילתיה טנצלתו כמו לנליתו הכיל אכל לטון מנאיות
אית ויש איד טעל על טטטון ויס מכימי ישראל אומרין קשותיו אל טטטון טמקטין אותן ומחזקין אות טלח
יטער ימאקיותו אל הקטס טמאקין אותן טלח יתעשש אכל אהקלט טתרין ומכילתיה היה טנה כדברי האומ
מנאיות הן טטטון אשר יוסך צעין אשר וכמה צהן ועל קשותיו הוא אומר אשר יוסך צעין יטהו עליו כמין
טכך וכן מוקוס אחר הוא אומר אותן קשות הנמד וזה וזה יוסך והנמד לטן טכך וכמו הים לחס הפנים טיהו
לנ עשס כמו טערטית ומטן הלחס וטער מנרתו מוטריס צאמור א הכהטס מוקטס יתנעמו טל מוקטס
נגד לטון המסכה טמאטיך האיברים מן העשות לכאן ולכאן צקקטת הקורנב ולטון מוקטס מכה קורנב
תעשה המורה מלח לט טהיה מזה מוקטס צה אומר לנ הקצה הטלך הככר לאור והיה נעשית מלילה
לכך לנ נכירב תעשה מוקטס תעשה המורה טלח יעטנה חלילתולא עשה את קטס ואת נדיותה איברים
איברים ואחר כך תבסס כדרך הצורשס לא כולס צהיה מחתכה אחת ומקיס צקורנב ומזוך צכל האומ
ומעריל הקטס אידך ואידך ידה היה הרגל טלמטה העשוי כמו תיבה וטלמטה הרגלס יוצאים ממנה ולטון
וקנה הקנה האמצש טלח העלה בלמטס היך זקוף כלש למעל ועלונר האמצש עשוי כמין טך לצוק הטמן
לעטב ולתת התלתל יצשה הן כמו כמות טעשטין מוכסות ארוכס וקדרים יואל עטויין טל זהב ולטון
ויצאין מכל קסה וקנה כמט טנה צחס הכתוב ולח היו צל לא לני כפתתיה כמי תשהו היו ענלט סכס
צללט מכות הקנה האמצש כדרך טעשטין למנורות טלש טטרס יומט כתוב צערטה כמך כפתרים
צלנו ממנה וכמה חלק ט כפתר לכפתר וערהה צורה עשוי צה כמי ערחס ממנה יהיו הכל מוקטס
ויחא מתוך חתכה העשה ולן טיעסס לצד ודקטס יוצאים מצדה לכאן ולכאן צאלכטו מוסס ועל עד
כנגד גצקה טל מורה טהוא קנה האמצש וצא מתוך קנה האמצש זה למעלה מזה התחיל ארוך וטל

רש"י. עמוד מתוך דפוס ראשון, רגיו די קלבריאה, רל"ה